

Protokół

17. posiedzenia, II. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 13. Października 1884.

Początek o godzinie 11. minut 35.

Przewodniczący: Marszałek krajowy Dr. Mikołaj Zybkiewicz.

Sekretarze: posłowie Dr. Stanisław hr. Badeni, książę Władysław Sapieha, A. Jędrzejowicz i Tytus Siengalewicz.

Obecných posłów 123.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Namiestnik JE. Filip Zaleski.

Marszałek zagaja posiedzenie i oznajmia, że protokoły z 15. i 16. posiedzenia uznaje za przyjęte, gdyż żadnych przeciw nim nie poczyniono zarzutów.

Izba udziela JE. p. Dunajewskiemu Julianowi urlop do końca sesyi bieżącej.

Sekretarz p. Dr. Stanisław hr. Badeni czyta spis petycyi wniesionych po dzień 13. października 1884 od Nr. 694 do Nr. 713 włącznie, które przydzielono następującym komisjom:

Komisji budżetowej L. 694, 695, 696, 698, 700, 706, 708, 710, 712.

„ powodziowej L. 697, 709.

„ prawniczej L. 699, 707.

„ dla spraw gospodarstwa krajowego L. 701, 705.

„ administracyjnej L. 702, 704.

„ drogowej L. 703

„ szkolnej L. 711.

„ kolejowej L. 713.

P. Majer wnosi przeniesienie petycyi L. 641 wraz z uwagami komisji szkolnej do komisji budżetowej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Przystąpiono do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o potrzebie przyznania ulg w opłacie dodatków krajowych dla nowo powstających fabryk.

Sprawozdawca p. Wereszezyński uwolniony od czytania sprawozdania, prostuje omyłki druku, i pod względem formalnym wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji budżetowej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia dodatków do podatków i innych opłat.

Sprawozdawca JE. p. Smolka czyta sprawozdanie Wydziału krajowego o petycji Reprezentacyi gminy Tuturkowie, powiatu Sokalskiego, w sprawie zezwolenia na pobór 108% dodatku do podatków bezpośrednich w r. 1885 z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Gminie Tuturkowie, powiatu Sokalskiego, zezwala się pobierać w r. 1885 108% dodatek do podatków bezpośrednich, przeznaczając ten dochód przedewszystkiem na zaspokojenie rat w r. 1885 przypadających od pożyczek w sumie 5.000 zł. w. a. przez gminę Tuturkowie, a w sumie 7.000 zł. w. a. przez powiat Sokalski na rzecz tej gminy w Banku krajowym zaciąganych.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca JE. p. Smolka czyta sprawozdanie Wydziału krajowego o petycji Reprezentacyi miasta powiatowego Jarosławia w sprawie zezwolenia na pobór opłaty od piwa, z następującym projektem ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . . dla Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zezwalająca gminie miasta powiatowego Jarosławia pobierać opłatę od piwa.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, jak następuje:

Art. I.

Gminie miasta powiatowego Jarosławia zezwala się pobierać w latach 1885, 1886, 1887, 1888 i 1889 celem pokrycia potrzeb gminnych, opłatę po jednym złot. siedmdziesiąt centów w a. od każdego hektolitra piwa w obręb gminy wprowadzanego, lub w niej wytwarzanego i w niej zużywanego.

Art. II.

Do uiszczania opłaty obowiązani są wszyscy, którzy piwo dla konsumcyi miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, tak na sprzedaż, jak na własny użytek.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina miasta Jarosławia.

Art. IV.

Ta opłata ciąży jedynie na konsumcyi w obrębie gminy, nie może nią obciążać produkeyi, ani obrotu handlowego.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tej opłaty wyda w drodze administracyjnej c. k. w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta pojedyncze ustępy, tytuł i wstęp, które Izba uchwała bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy JE. p. Smolki przystąpić do trzeciego

czytania bez czytania, uchwała Izba wszystkie ustępy projektu ustawy, oraz tytuł i wstęp w trzecim czytaniu.

Sprawozdawca JE. p. Smolka czyta sprawozdanie Wydziału krajowego o petycyi Reprezentacyi gminy miasta powiatowego Bochni o zezwolenie na pobór 100% dodatku do podatku konsumcyjnego od mięsa i wina z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Gminie miasta powiatowego Bochni zezwala się pobierać w celu pokrycia wydatków gminnych w latach 1885, 1886, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893 i 1894, — 100% dodatek do podatku konsumcyjnego od mięsa i wina.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy

Sprawozdawca JE. p. Smolka czyta sprawozdanie Wydziału krajowego o petycyi gminy miasta Tarnowa o nadanie prawa pobierania opłaty od psów w obrębie miasta i przedmieść jego, z następującym projektem ustawy:

U s t a w a

z dnia . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem nadająca gminie miasta powiatowego Tarnowa prawo pobierania opłaty od psów w całym obrębie miasta Tarnowa i przedmieść jego.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam jak następuje:

§. 1.

Od każdego psa, utrzymywanego w obrębie miasta Tarnowa i przedmieść jego, ustanawia się opłatę roczną a to:

Od psa samca rocznie w kwocie 3 zł., od psa samicy rocznie w kwocie 2 zł. którą posiadacz psów w dwóch półrocznych ratach 1. Stycznia i 1. Lipca każdego roku z góry uiszczają winien.

§. 2.

Wolne od opłaty są:

- a) szczenięta ssące, pozostające przy matce do 6 tygodni;
- b) psy, które do strzeżenia gospodarstwa domowego lub do przemysłu używane bywają, pierwsze, jeżeli przez dzień na uwięzi trzymane będą, drugie, jeżeli przemysłowcom do pędzenia bydła lub do ciągnięcia ciężarów w zaprzęgu służą.

W pierwszym wypadku wolny jest jeden pies, w drugim zaś dwa psy, są wolne od opłaty.

- c) psy należące do osób, które swe stałe zamieszkanie po za obrębem miasta Tarnowa mają i w Tarnowie tylko czasowo, a nie dłużej jak trzy miesiące przebywają.

§. 3.

Spis psów odbywać się ma corocznie. Wszyscy właściciele, administratorzy i zawiadowcy domów, jakoteż i posiadacze psów obowiązani są do zgłoszenia psów do nich należących.

W tym celu winien każdy właściciel, administrator lub zawiadowca domu z początkiem każdego roku, a najpóźniej do 5. Stycznia zgłosić się w Magistracie o dwie karty do zgłaszania psów, po jedną na psy podlegające opłacie, a po drugą na psy od niej uwolnione.

Karty te po wypełnieniu przez posiadaczy psów, winne być przez właściciela, administratora lub zawiadowcy domu podpisane i najdalej do 10. Stycznia Magistratowi zwrócone, a to pod karą 2 do 5 zł. Jeżeli posiadacz psa na wezwanie właściciela domu lub jego zastępcy, karty nie wypełni, uskutecznić to winien za niego sam właściciel domu lub jego zastępca i nadmienić

o tem w rubryce uwag. Posiadacz psa wzbraniający się wypełnić kartę, ulegnie grzywnie w kwocie 2 do 5 zł. wa.

§. 4.

W karcie zgłaszania dla psów uwolnionych od opłat należy wyrazić przyczynę ich uwolnienia.

§. 5.

W ciągu dni 14 po rozpoczęciu każdego półrocza to jest po 1. Stycznia i po 1. Lipca, każdy posiadacz psa obowiązany jest do uiszczenia półrocznej opłaty z góry, na którą pokwitowanie wraz z marką oznaczoną rokiem i liczbą porządkową spisu psów otrzyma.

Posiadacze psów uwolnionych od opłaty winni w przeciągu tego samego terminu zgłosić się o kartę uwolnienia, w której czas i dom, dla którego takowa służyć ma, oznaczony będzie.

Dla psów używanych dla przemysłu i dla psów należących do osób czasowo w Tarnowie bawiących, wydawane będą marki odmiennego kształtu.

Za każdą markę należy uiścić 10 centów.

§. 6.

Psy, które po upływie peryodycznego czasu zgłaszania świeżo nabyte zostały, winny być również w przeciągu dni ośmiu, licząc od czasnych nabycia przez nowo nabywcę, ustnie lub pisemnie do opłaty za bieżące półrocze zgłaszane. Tak samo i szazenięta, które 6 tygodni skończyły, należy w następnych dniach ośmiu zgłaszać do opłaty.

Psy, które w ciągu półrocza na własność innego posiadacza przeszły, należy również w tym samym terminie zgłaszać na nowo, a to w celu przepisania dalszej opłaty na nowonabywcę.

§. 7.

Jeżeli posiadacz psa zgłoszonego, który w jakikolwiekby sposób z jego posiadania wyszedł, chce się uwolnić od dalszej opłaty, natenczas winien z początkiem następnego półrocza, a najpóźniej do dni ośmiu, donieść o nbytku takowego dla nwidocznienia w spisie i odpisania opłaty. Zaniechanie tego doniesienia pociąga za sobą obowiązek uiszczenia dalszej półrocznej opłaty.

§. 8.

Uiszczone opłaty zwracane nie będą.

§. 9.

Kto psa przed opłatą ukrywa, lub cudzej marki używa, ulegnie karze w wysokości potrójnej opłaty.

§. 10.

Tak marka wydana na pierwsze, jakoteż i marka wydana na drugie półrocze, winna być przymocowaną na obroży psa.

Psy niezaopatrzone odnośną marką w pierwszym, a obiema markami w drugim półroczu, będą przez oprawcę chwywane i po upływie 3 dni zgładzane, jeżeli właściciel po nie się nie zgłosi. Schwytane psy wydawać będzie oprawca zgłaszającemu się po nie posiadaczowi tylko po udowodnieniu opłaty lub kary w §. 9. przepisanej i po złożeniu zapłaty dla oprawcy w kwocie 1 zł. w. a.

Psy, które służą do strzeżenia, nietrzymane na uwięzi, będą jako wałęsające się chwywane, posiadacze zaś, żądający w powyżej oznaczonym terminie ich zwrotu, winni będą wykazać się kartą uwolnienia i złożyć zapłatę dla oprawcy, a nadto ulegną karze w kwocie od 1 do 3 zł.

§. 11.

W razie zgubienia marki, można za opłatą 20 ct. otrzymać nową markę, przedtem atoli udowodnić należy, iż opłata uiszczoną została.

§. 12.

Kary z mocy postanowień §. 3. 9 i 10 orzeka Zwierzchność gminna. Od takich orzeczeń odwoływać się można w terminie dni ośmiu do politycznej władzy powiatowej.

Przeciw dwóm równobrzmiącym orzeczeniom nie ma dalszego rekursu.

Kary wpływają do kasy miejskiej.

§. 13.

Sposób pobierania tej opłaty, kontrolowania i środki zaradzenia nadużyciom, określi bliżej regulamin wydać się mający przez Zwierzchność gminną miasta Tarnowa.

§. 14.

Ustawa niniejsza ma moc obowiązującą z początkiem najbliższego półroczia po jej ogłoszeniu.

§. 15.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta pojedyncze ustępy, tytuł i wstęp, które Izba uchwała bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek p. Zawadzkiego przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba wszystkie ustępy projektu ustawy, oraz tytuł i wstęp w trzecim czytaniu.

Z porządku dziennego następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu krajowej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie na r. 1885.

Sprawozdawca p. Skalkowski wyjaśnia, iż w dziale dochodów Rubr. II. opuszczono pozycję:

„z czynszu dzierżawnego z ogrodu w kwocie	20 zł.
i prostuje w skutek tego sumę dochodów na kwotę	5,320 „
zaś sumę niedoboru w kwocie	7.021 zł.

i czyta sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu budżetu krajowej szkoły gospodarstwa lasowego na r. 1885.

Na wydatki krajowej szkoły gospodarstwa lasowego, preliminarzu Wydział krajowy na rok 1885 sumę . . . . . 12.341 zł. — a gdy na r. 1884

uchwalono . . . . . 12.149 zł.

przeło więcej o . . . . . 192 zł. w. a.

Komisja budżetowa wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym:
w rubryce I. „Płaca nauczycieli“ — stosownie do etatu:

poz. 1. profesor fachowy, zarazem dyrektor	2.960 zł.
„ 2. drugi profesor fachowy	1.940 „
„ 3. dwóch adjunktów po 800 zł.	1.600 „
„ 4. docent matematyki i fizyki	800 „
„ 5. „ łowiectwa	100 „
„ 6. „ rysunków	400 „
„ 7. „ chemii	300 „
„ 8. „ inżynierii leśnej	300 „
„ 9. a) „ stylistyki	300 „
„ 9. b) „ ekonomii polit. i administracyi	200 „

Suma rubr. I. . . 8.900 „

W rubr. II. Zaslugi — wnosi komisya zgodnie z Wydziałem krajowym:

poz. 10. Zasluga dozorecy	300 zł.
„ 11. Zasluga pomocnika dozorecy	240 „
Suma rubr. II.	540 „

W rubryce III. Koszta administracyi — wnosi komisya zgodnie z Wydziałem krajowym:

poz. 12. Podatki	20 zł
„ 13. Asekuracya budynków	45 „
„ 14. Opał i oświetlenie	400 „
„ 15. Potrzeby kancelaryjne	200 „
„ 16. Pomniejsze wydatki administracyjne	195 „
„ 17. Wydatek nadzwyczajny na naprawę parkanu realności szkoły	200 „
Suma rubr. III.	1.060 zł.

W rubr. IV. wnosi komisya:

w poz. 18. zgodnie z Wydziałem krajowym na środki naukowe	720 zł
„ 19. zgodnie z Wydziałem kraj. „na wycieczki naukowe“ kwotę	600 „
Suma rubr. IV.	1.320 zł.

W rubryce V. poz. 21 wnosi komisya zgodnie z Wydziałem krajowym na spłatę rat do galicyjskiej kasy oszczędności od pożyczki hipotecznej obciążającej realność szkoły leśnej . . . . .

521 zł.

Suma wydatków . . . . . 12.341 zł.

W dziale dochodów preliminarne komisya zgodnie z Wydziałem krajowym:

Rubr. I. poz. 1. subwencya z c. k. Skarbu Państwa . . . . . 5.000 zł.

W Rubr. II preliminarne Wydział krajowy zamiast uchwalonej na rok 1884. kwoty 390 zł. „z wpisowego i czesnego od uczniów“ — tylko 180 zł., zatem mniej o 210 zł. uzasadniając to obniżeniem tem, iż frekwencya uczniów się zmniejsza, wskutek otwarcia szkoły niższej gospodarstwa leśnego w Bolechowie, tudzież z powodu, że młodzież chcąc wstąpić do leśnej służby rządowej — musi udowodnić ukończenie wyższej szkoły gospodarstwa leśnego w Wiedniu.

Komisya przeglądawszy dotyczące akta — przekonała się, że frekwencya krajowej szkoły gospodarstwa lasowego była w ostatnich trzech latach następująca:

w roku 1881 82. na kurs I. uczęszczało	18 uczniów
„ „ „ „ II „	9 „
razem	27 uczniów
w roku 1882 83. na kurs I. uczęszczało	13 uczniów
„ „ „ „ II. „	14 „
razem	27 uczniów
w roku 1883 84. na kurs I. uczęszczało	14 uczniów
„ „ „ „ II. „	13 „
razem	27 uczniów

Zmniejszenie zatem ogólnej frekwencyi jeszcze nie nastąpiło, a gdy nadto rozporządzeniem Ministerstwa rolnictwa z dnia 31. sierpnia 1874. Nr. 116. Dz. pr. p. zapewnione zostało uczniom kończącym krajową szkołę gospodarstwa lasowego — przyjmowanie do rządowej służby leśnej, komisya nie może jeszcze podzielać obawy, aby frekwencya w roku 1885. tak dalece zmniejszyć się miała — by dochód z czesnego i wpisowego obniżył się przeszło o połowę.

Komisya nie mając przeto innych dat do uzasadnienia tej rubryki dochodów, oprócz jednako-
wej z ostatnich trzech lat ogólnej frekwencyi — wnosi wstawić w tej rubryce według wynikło-
ści z r. 1882., z opłat od uczniów tytułem wpisowego i czesnego łączną kwotę 300 zł.

Z czynszu dzierżawnego z ogrodu	20 zł.
Gdy zatem suma wydatków wynosi	12.341 „
a suma dochodów	5.320 „

Okazuje się niedobór . . . . . 7.021 zł.

który ma być pokryty z funduszu krajowego.

Komisya nie może w końcu pominąć uwagi, iż gdyby miały się sprawdzić obawy Wydziału krajowego co do grożącego zmniejszenia frekwencyi w krajowej szkole leśnej — należałoby zbadać przyczyny tego zmniejszenia i przedsięwziąć środki zaradcze.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta Rubr. I. do włącznie Rub. V. działu wydatków.

Izba uchwała w dziale wydatków Rubr. I. do włącznie Rubr. V. oddzielnie zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Następnie odczytuje sprawozdawca p. Skalkowski Rubr. I. i II. działu dochodów.

Izba uchwała Rubr. I. i II. w dziale dochodów zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, przyjmuje Izba cały preliminarz krajowej szkoły gospodarstwa lasowego na r. 1885. w trzecim czytaniu

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie komisji budżetowej o wniosku posła Russockiego w sprawie lokowania dochodów funduszu propinacyjnego.

Sprawozdawca poseł St. hr. Badeni uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji budżetowej:

Sejm przyjmuje z zadowoleniem do wiadomości, że Wydział krajowy wpływy funduszu propinacyjnego przeważnie w listach galic. Towarzystwa kredytowego lokuje, i ufając, że i nadal Wydział krajowy podobnie jak dotąd wpływy funduszu propinacyjnego przeważnie w listach galic. Towarzystwa kredytowego ziemskiego lokować będzie, przechodzi nad wnioskiem JE. p. hr. Russockiego do porządku dziennego.

W rozprawie ogólnej wnosi p. Antoniewicz w miejsce przedłożonego przez komisję wniosku następującą rezolucję:

Zważywszy, że administracya a tem samem fruktyfikacya i lokacya kapitałów do funduszu propinacyjnego wpływających ustawą Wydziałowi krajowemu jest poruczona,

zważywszy, że rok rocznie Wydział krajowy przed Sejmem zdawał z tej czynności sprawę i zawsze uzyskał uznanie Sejmu,

zważywszy, że obecnie nie zagraża funduszowi propinacyjnemu niebezpieczeństwo i Sejm każdego roku będzie mógł swoje decydujące zdanie w tej sprawie objawić, —

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad wnioskiem JE. p. Russockiego a względnie komisji budżetowej przechodzi się do porządku dziennego.

Przemawia JE. p. hr. Russocki.

Po przemówieniu sprawozdawcy i p. Antoniewicza dla sprostowania faktu, Izba w głosowaniu uchyla wniosek p. Antoniewicza, i uchwała zgodnie z wnioskiem komisji budżetowej.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie komisji dla spraw gospodarstwa krajowego o petycyi spółki „Żegluga parowej na Dniestrze“ o subwencyę dla tego przedsiębiorstwa.

Sprawozdawca poseł Wierzbicki uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Uznając w ogóle ekonomiczną ważność żeglugi parowej na Dniestrze i wielką jej dla handlu krajowego doniosłość, Sejm Królestwa Galicyi i Łodomeryi przekazuje Wydziałowi krajowemu petycę spółki „Żegluga parowa na Dniestrze, B. Słonecki i K. Nawarski“ z poleceniem :

po 1sze, aby Wydział krajowy stopień użyteczności tego przedsiębiorstwa, niemniej warunki bytu i rozwoju jego jak najściślej zbadał, i rozpoznał, czy i o ile przedsiębiorstwo to na subwencyonowanie zasługuje.

po 2gie, aby Wydział krajowy wszedł w rokowania z wysokim c. k. Rządem i starał się uzyskać odpowiedniej subwencyi dla żeglugi parowej na Dniestrze z funduszków państwowych,

po 3cie, aby Wydział krajowy o rezultacie poleconych sobie czynności zdał sprawę Wysokiemu Sejmowi na najbliższej sesyi i stosownie temuż przedstawił wnioski.

W rozprawie ogólnej wnosi p. hr. Golejewski do ustępu pierwszego po słowie „zasługuje“ następujący dodatek: upoważniając Wydział krajowy, jeżeli rezultat badania okaże się dodatni do udzielenia tej spółce z funduszu dyspozycyjnego subwencyi do wysokości 3.000 zł. dla podtrzymania żeglugi parowej na Dniestrze.

Po przemówieniu p. Antoniewicza. p. A. ks. Sapiehy i sprawozdawcy, przystępuje Izba do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta :

Uznając w ogóle ekonomiczną ważność żeglugi parowej na Dniestrze i wielką jej dla handlu krajowego doniosłość, Sejm Królestwa Galicyi i Łodomeryi przekazuje Wydziałowi krajowemu petycę spółki „Żegluga parowa na Dniestrze, B. Słonecki i K. Nawarski“ z poleceniem :

po 1sze, aby Wydział krajowy stopień użyteczności tegoż przedsiębiorstwa, niemniej warunki bytu i rozwoju jego jak najściślej zbadał, i rozpoznał, czy i o ile przedsiębiorstwo to na subwencyonowanie zasługuje.

Marszałek poddaje pod głosowanie dodatek p. hr. Golejewskiego, do tego ustępu.

Przemawia poseł Smarzewski i wnosi opuszczenie słów: „z funduszu dyspozycyjnego“ we wniosku p. Golejewskiego.

P. hr. Golejewski zgadza się z poprawką p. Smarzewskiego.

Marszałek poddaje pod głosowanie najpierw powyżej odczytany ustęp wniosku komisyi.

Izba uchwała ten ustęp zgodnie z wnioskiem komisyi

Następnie poddaje Marszałek pod głosowanie dodatek p. hr. Golejewskiego do tego ustępu „upoważniając Wydział krajowy, jeżeli rezultat badania okaże się dodatni, do udzielenia tej Spółce subwencyi do wysokości 3.000 zł. dla podtrzymania żeglugi parowej na Dniestrze“.

Izba uchwała wniosek p. hr. Golejewskiego z poprawką p. Smarzewskiego.

Sprawozdawca p. Wierzbicki czyta :

po 2gie, aby Wydział krajowy wszedł w rokowania z wysokim c. k. Rządem i starał się uzyskać odpowiedniej subwencyi dla żeglugi parowej na Dniestrze z funduszków państwowych,

po 3cie, aby Wydział krajowy o rezultacie poleconych sobie czynności zdał sprawę Wysokiemu Sejmowi na najbliższej sesyi i stosownie temuż przedstawił wnioski.

Izba uchwała oddzielnie ustęp 2gi i 3ci zgodnie z wnioskiem komisyi bez rozprawy.

Z porządku dziennego następują sprawozdania o petycyach.

Sprawozdawca komisyi drogowej p. Gnoiński czyta sprawozdanie komisyi drogowej w sprawie petycy L. 222 ks. Jana Mączyńskiego r. k. plebana w Niebylcu o oddanie drogi przez Teofila Drzewickiego, posiadacza dworu Niebylec, plebanii w Niebylcu, z następującym wnioskiem komisyi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Prośbę ks. Jana Mączyńskiego r. k. plebana w Niebylcu, o oddanie drogi przez posiadacza dworu w Niebylcu plebanii w Niebylcu. odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca komisji szkolnej p. Czerkawski czyta sprawozdanie komisji szkolnej o petycjach do L. 42, 43, 136, 186, 333, 443, 463, 496 i 510 podanych, z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycje do L. 42, 43, 136, 186, 333, 443, 463, 496 i 510 podane, odstępują się Wydziałowi krajowemu do zbadania przytoczonych w nich stosunków i zdania w porozumieniu z Radą szkolną krajową sprawy, o ile zmiana 2. ustępu artykułu 18. ustawy z d. 2. Maja 1873 (Dz. n. kr. Nr. 251) byłaby pożądaną lub stosowną.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca komisji szkolnej p. Romanowicz czyta sprawozdanie komisji szkolnej o petycjach L. 633. Fellksa Gajewskiego L. 640 Antoniego Billicha, L. 689 Jana Antoniewicza, L. 756 Jana Hajduczka, o wliczenie lat służby do emerytury, z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycje L. 633, 640, 689 i 756 odstępuje się Radzie szkolnej krajowej do załatwienia.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca komisji szkolnej p. Romanowicz czyta sprawozdanie komisji szkolnej o petycjach L. 464 Edmunda hr. Krasickiego L. 491 gminy izraelskiej miasta Liska L. 536 gminy Posada Liska i L. 538 siedmdziesięciu mieszkańców miasta Liska, o zniesienie w szkole 4 klasowej w Lisku nauki języka ruskiego. z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycjami L. 464, 491, 536 i 538 o usunięcie ze szkoły 4 klasowej w Lisku nauki języka ruskiego jako przedmiotu obowiązkowego, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

P. Żurowski stawia następujący dostatecznie poparty wniosek.

Petycje L. 464, 491, 536 i 538 odstępuje się Radzie szkolnej krajowej do zbadania i załatwienia.

Po przemówieniu pp hr. St. Badeniego, Hausnera, Majera, Kozłowskiego i sprawozdawcy, Izba uchyla wniosek p. Żurowskiego i uchwała zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca komisji szkolnej p. Romanowicz czyta sprawozdanie komisji szkolnej o petycji L. 436 Rady szkolnej miejscowej w Winnikach o wyjątkowe podwyższenie płac nauczycielom szkoły 4 klasowej w Winnikach, z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję L. 436 Rady szkolnej miejscowej w Winnikach o podwyższenie płac nauczycieli tamtejszej szkoły 4 klasowej, odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do zbadania i możliwego uwzględnienia*

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca komisji szkolnej p. Romanowicz czyta sprawozdanie o petycji L. 611 Rady szkolnej miejscowej w Niepołomicach, o przekształcenie tamtejszej szkoły dwuklasowej na czteroklasową z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję L. 611 odstępuje się c. k. Radzie krajowej do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca komisji szkolnej p. Romanowicz czyta sprawozdanie komisji szkolnej o petycji L. 579 Jana Kurmana kierownika jednoklasowej szkoły w Zawałowie, o dodanie drugiego nauczyciela płatnego z funduszu krajowego dla szkoły w Zawałowie, z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję L. 579 Jana Kurmana kierownika jednoklasowej szkoły ludowej w Zawałowie, o przydzielenie drugiego nauczyciela do tej szkoły, odstępuje się Radzie szkolnej krajowej do załatwienia.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca komisji szkolnej p. Łoziński czyta sprawozdanie komisji szkolnej o petycji L. 755 gminy miasta Rohatyna, o ustanowienie osobnych katechetów w tamtejszych szkołach ludowych, z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję gminy Rohatyńskiej odstępuje się Radzie szkolnej krajowej do załatwienia.

P. Antoniewicz stawia poprawkę w miejsce słów: „do załatwienia“ „do możliwego uwzględnienia“.

Po przemówieniu sprawozdawcy Izba uchyła poprawkę p. Antoniewicza i uchwała zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca komisji szkolnej p. Łoziński czyta sprawozdanie komisji szkolnej o petycji L. 460 członków miejscowej Rady szkolnej i Reprezentacji gminnej Strussowskiej, o reorganizację tamtejszej szkoły ludowej dwuklasowej na czteroklasową, z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję Rady szkolnej miejscowej i Reprezentacji gminnej w Strussowie, o reorganizację szkoły ludowej dwuklasowej tamtejszej, odstępuje się Radzie szkolnej krajowej do załatwienia.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca komisji szkolnej p. Łoziński czyta sprawozdanie komisji szkolnej o petycji L. 514 Zwierzchności gminnej w Delatynie, o przemianę tamtejszej szkoły ludowej jednoklasowej na dwuklasową i systemizowanie drugiej posady nauczycielskiej, z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję Zwierzchności gminnej w Delatynie, odstępuje się Radzie szkolnej krajowej do załatwienia.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sekretarz p. Siengalewicz czyta interpelację p. Romańczuka i towarzyszy do p. komisarza rządowego w przedmiocie zalecania prenumeraty na Czasopismo „Szkoła“ przez okręgową radę szkolną we Lwowie.

Marszałek oświadcza iż interpelacja ta udzieloną zostanie p. komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Dr. Stanisław hr. Badeni czyta następujący wniosek naglący p. JE. hr. Alfreda Potockiego i towarzyszy:

Wniosek naglący.

Zważywszy, że powtarzające się od lat kilku nieurodzaje i klęski elementarne oraz ciągle wzmagający się upadek cen na warunki produkcji w kraju naszym w sposób tak szkodliwy oddziałują, iż w wielu wypadkach zaledwie koszta produkcji pokryte być mogą;

Zważywszy, że w skutek zbyt wygórowanych kosztów przewozu kolejowego, a mianowicie w skutek dozwolanych taryf dyferencyonalnych dla krajów ościennych, pod warunkami korzystniejszymi, aniżeli dla kraju naszego, konkurencya Galicyi na targach europejskich staje się niemożliwą;

Zważywszy, że c. k. Rząd ma prawo potwierdzania a względnie rozporządzania zmian taryf przewozowych na wielkiej części linii kolejowych w państwie austriackiem, a w szczególności na tej części kolei Karola Ludwika, która ze Skarbu Państwa z tytułu gwarancji jest subwencyonowaną, a to w moc koncesji z dnia 15. Maja 1867 roku artykuł 6 i 11 (dz. p. p. Nr. 88) z roku 1867), również jak na kolei Czerniowieckiej w moc ustawy państwowej z dnia 11. Stycznia 1864 Art. VII. p. 4 i 8 (dz. p. p. Nr. 5 z r. 1864), oraz z mocy koncesji z dnia 15., Maja 1867 Art. VI. i XI. (dz. p. p. Nr. 85 z r. 1867);

Zważywszy, że c. k. Rząd we własnej administracji prowadzi zarząd kolei państwowych w Galicyi, zaś przewóz kolei pierwszej węgiersko-galicyjskiej umową przewozową (Péage) ma zawarowany i w ten sposób przewóz od granicy rosyjskiej do granicy pruskiej ma zapewniony;

Zważywszy, że do wybudowania tychże kolei państwowych Galicya w moc uchwały Sejmu z dnia 21. Października 1881 znacznym datkiem 1,100.000 zł. jedynie z tego powodu się przyczyniła, aby przez to uzyskać możność wywozu swych produktów w warunkach przystępniejszych, aniżeli to na kolejach poprzód istniejących miało miejsce,

Przedstawiają podpisani Wysokiemu Sejmowi, następujący wniosek :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby taryfy na kolejach państwowych w ogóle, zaś przy wprowadzeniu ruchu na całej przestrzeni kolei państwowych galicyjskich w szczególności, w ten sposób ustanowione i przeprowadzone były, iżby stosunki i potrzeby kraju naszego należycie uwzględuiono, a mianowicie, by produkcya i handel galicyjski, w skutek zbyt wygórowanych kosztów przewozu, jak to dotychczas miało miejsce, na dalsze szkody narażane nie były ;

II. Wzywa się c. k. Rząd, aby na podstawie udzielonych Towarzystwom kolejowym w Austrii koncesyi w ogóle, zaś w szczególności na podstawie koncesyi kolei Arc. Kar. Ludwika i kolei czerniowieckiej zarządził, ażeby zarządy tychże kolei zniżenie taryf dla przewozu produktów krajowych, mianowicie dla zboża, mąki, drzewa, bydła opasowego, oleju i wosku skalnego w stanie surowym lub przerobionym i t. d. bez zwłoki przeprowadziły, oraz by tymże zarządom wzbroniono przyznawanie dla wywozu produktów z zagranicy pochodzących, ulg taryfowych w warunkach korzystniejszych, aniżeli te, które dla wywozu produktów krajowych obowiązywać będą ;

III. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby ze względu na termin, w którym w moc art. 19. koncesyi z dnia 3. Marca 1857. służyć będzie państwu prawu wykupna kolei Arcyks. Karola Ludwika po dokładnem zbadaniu stosunków tejeże kolei rozważył, czy przy tej sposobności nie dałyby się wprowadzić zmiany, których wymaga niezbędnie interes państwa i kraju naszego, szczególnie pod względem uregulowania taryf i zabezpieczenia dla c. k. Rządu zupełnego wpływu na sprawy taryfowe na tejeże kolei.

IV. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby w obec zbliżającego się wygaśnięcia przywileju c. k. kolei północnej Ces. Ferdynanda, użył odpowiednich środków w celu zapobieżenia, by handel i produkcya kraju naszego nie były narażone na te przeszkody i straty, które dotychczas ponoszą w skutek zbyt wygórowanych kosztów i uciążliwych warunków przewozu na liniach tejeże kolei.

Wnioskodawca :

Alfred Potocki

Z. Kozłowski, Wereszczyński, Zamoyski, Teofil Żurowski, ks. Sawa, Pietruski, Z. Dembowski, Jan Kapri, Szeptycki, Władysław Koziębrodzki, Bobczyński, O. Hausner, Dr. Arnold Rapoport, Mieczysław Dunin Borkowski, Aleksander Gniewosz, Mikołaj Wolański, G. Romer, Szczyński, Tomisław Rozwadowski, Sanguszek, Żywicki, Zoll, Polanowski, Rybicki, Słonecki, Łoziński, Tyszkowski, Seweryn Henzel, Weissman, Tyszkiewicz, Lasocki, Mieroszowski, Tadeusz Langie, Kopyciński, Władysław Struszkiewicz, Płaziński, Ochrymowicz, J. Kochanowski, hr. Scipio, L. Wodziecki, Leon Chrzanowski, Kuczkowski, W. Badeni, Antoni Golejewski, Łukasiewicz, Artur Potocki, Onyszkiewicz, Gnoiński, J. Korytowski, Podlewski, T. Wasilewski, ks. Solecki, A. Sapięha, Russocki, Skałkowski, R. Łubiński, Lenartowicz, Henryk Janko, Romanowicz, Goldmann, T. Merunowicz, Bereźnicki, Antoniewicz, J. Czartoryski, Gros, Zawadzki, Max, E. Wolański, E. Czerkawski, J. Mochnacki, Waygart, Wernicki, Hozard, Stanisław Jędrzejowicz, Łazarski, R. Czartoryski, W. Sapięha, Kaczała, Stanisław Tarnowski, (młodszy) Leniński, Władysław Wolański, F. Pławicki, Antoni Wrotnowski, Kowalski, Gorecki, Józef Simon, Pilat, Madeyski, Chamiec, Siengalewicz, X. Buchwald, K. Badeni, Dzieduszycki Tadensz, Hoppen, St. Tarnowski, (starszy) Mandyczewski, Smarzewski, Majer, Kaszewko, Zborowski, Jan Tarnowski, M. Siczynski, J. Stadnicki, Gorayski, A. Skrzyński, Adam Jędrzejowicz, St. Badeni, J. Męciński, Władysław Żuk Skarszewski.

J. E. p. hr. A. Potocki uzasadnia nagłość swego wniosku i wnosi odesłanie takowego do komisji kolejowej z poleceniem zdania sprawy ustnie na jednym z najbliższych posiedzeń Sejmu.

Izba uchwala nagłość wniosku JE. p. hr. A. Potockiego.

Co do formalnego traktowania wnosi p. Merunowicz, ażeby komisja kolejowa przedłożyła sprawozdanie drukowane

Izba nie popiera wniosku p. Merunowicza i uchwala dalszy wniosek J. E. p. hr. Alfreda Potockiego mianowicie co do przedłożenia ustnego sprawozdania komisji kolejowej, na jednym z najbliższych posiedzeń.

Marszałek zamyka posiedzenie i naznacza następane na dzień 15. Października 1884. godzinę 11. przed południem z następującym porządkiem dziennym:

Porządek dzienny 18. posiedzenia, II. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego, które się odbędzie we Środę dnia 15. Października 1884. o godzinie 11. przed południem.

1. Sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzach zakładów krajowych w Czernichowie na rok 1885. Sprawozdawca poseł Scipio.
2. Sprawozdanie komisji administracyjnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie sprzedania lwowskiej wyznaniowej gminie izraelskiej części gruntu należącego do Zakładu Kulparkowskiego na urządzenie cementarza izraelskiego. Sprawozdawca p. Romer.
3. Sprawozdanie komisji administracyjnej o wniosku p. Romańczuka w sprawie wykonywania przepisów o polowaniu. Sprawozdawca poseł Kazimierz Badeni
4. Sprawozdanie komisji górniczej o przedłożeniu rządowem z projektem ustawy regulującej prawo wydobywania minerałów, które służyć mają do użytku, jako zawierające żywicę ziemną. Sprawozdawca poseł Chamiec.
5. Sprawozdania o petycyach budżet obciążających:
  - a) komisji petycyjnej, o petycji gminy Wielopole, w sprawie odpisania kosztów leczenia Teresy i Michaliny Kozłowskich. Sprawozdawca poseł Górecki.
  - b) Komisji szkolnej o petycji Szczepana Mazurkiewicza nauczyciela szkoły ludowej w Dolinie o zapomogę. Sprawozdawca poseł St. Tarnawski (sen).
  - c) Wydziału krajowego o petycji Błażeja Marczaka pisarza w szpitalu lwowskim o przyznanie pensyi. Sprawozdawca poseł Hoszard.
6. Sprawozdania o petycyach budżetu nieobciążających.

Koniec posiedzenia o godzinie 1. minut 50.

Marszałek krajowy:

Dr. Zybkiewicz w. r.

Sekretarze:

St. Badeni w. r.

Stengalewicz w. r.

Spis petycyj

wniesionych po dzień 13. Października 1884.

694. Wydział Towarzystwa „Bratniej pomocy“ słuchaczy politechniki Lwowskiej przez p. Stanisława Tarnowskiego (starszego) o subwencyę 1000 złr. na wycieczki naukowe.
695. Tomasz Janusiewicz nauczyciel przez p. Romanowicza o zapomogę.
696. Józef Kułaczkowski leśnik przez p. Szczęsnego Koziebrodzkiego, o udzielenie stypendyum celem udania się na rok jeden na akademję do Wiednia.
697. Maryan Górz właściciel Gierowy przez p. Grossa o subwencyę na zasiewy z powodu szkód zrządzonych powodzią.
698. Gmina Dołhomosćska przez p. Stanisława Stadnickiego o zapomogę w kwocie 500 zł, na budowę szkoły.
699. Gmina Czortków przez p. Mikołaja Wolańskiego, w sprawie kreowania sądu koleglalnego w Czortkowie.
700. Józef Babiarz nauczyciel przez p. Reya o zapomogę.
701. Dąbrowa Wydział powiatowy przez p. Męcińskiego. w sprawie piętnowania bydła.
702. Mieszczanie miasta Zaleszczyk przez p. Siczynskiego w sprawie zniesienia jarmarków i targów.
703. Gmina Leżachów przez p. Siczynskiego o zwolnienie od roboty (szarwarku) na drodze polnej do Wulki Buchowskiej.
704. Wydział Towarzystwa „Narodna Rada“ w Dolinie przez p. Romańczuka w sprawie ustaw łowieckich i prawa noszenia broni.
705. Ten sam przez p. Romańczuka w sprawie poboru surowicy solnej.
706. Wydział ruskiej Bursy w Stryju przez p. Romańczuka o pożyczkę na dokończenie budowy domu dla bursy lub zapomogę.
707. Miasto Stryj przez p. Fruchtmana o przyspieszenie aktywowania c. k. Sądu obwodowego w Stryju.
708. Marya Bursztyn wdowa po nauczycielu przez p. Hoszarda o zapomogę.
709. Magistrat miasta Kałusza przez p. Hoppena o regulacyę rzeki Siwki.
710. Henryk Rauchmajer uczeń c. k. Akademii sztuk pięknych w Wiedniu przez p. Hoszarda o subwencyę, celem dalszego kształcenia się w malarstwie.
711. Jan Krempa, Sebastyan Okoń i Florentyna Krempina nauczyciele z Radomyśla przez p. Jana Tarnowskiego o zapomogę.
712. Marya Rastawiecka przez p. Romanowicza o zapomogę.
713. Limanowa Wydział Rady powiatowej przez p. Romera w sprawie budowy kolei diagonalnej z Doliny do Wieliczki.

